

*Дар'я Сажієнко
(Полтава, Україна)*

ПРОЕКТУВАННЯ ОДЯГУ СКЛАДНИХ ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВИХ ФОРМ

Творчі пошуки видатних кутюр'є спрямовані на створення нової об'ємно-просторової форми одягу, його структури, стильового рішення тощо. Фахівці текстильної промисловості постійно працюють над створенням новітніх матеріалів для виготовлення одягу з покращеними властивостями, незвичною фактурою, структурою тощо. У свою чергу, для сучасного споживача, естетичні властивості одягу, його форма та художнє оформлення, все частіше є важливішими, ніж функціональність виробу. Використання тектонічного підходу до формоутворення одягу складних об'ємно-просторових форм дає можливість створювати естетично та якісно виконані вироби, що відповідають споживчим вимогам.

Метою роботи є аналіз особливостей дизайн-проектування швейних виробів на основі тектонічного підходу, визначення закономірностей тектонічного формоутворення одягу складних об'ємно-просторових форм.

Тектоніка, в загальному вигляді, – це єдність художнього рішення закономірностей побудови об'єкта, органічно пов'язана з конструктивною об'ємно-просторовою структурою виробів [1]. Тобто, тектоніка – це єдність форми виробу його змісту, конструкції і матеріалу. Визначені складові фактори тектонічного формоутворення виробів: художньо-композиційне рішення; конструктивно-технологічне рішення форми виробу; функціональна відповідність виробу.

Основною об'ємно-просторовою характеристикою будь-якого об'єкта є форма – морфологічна та об'ємно-просторова структурна організація речі, що виникає в результаті змістовного перетворення матеріалу, тобто формоутворення [2].

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культуроологічної освіти»*

При створенні об'ємно-просторової форми одягу основним є використання композиційно-конструктивних засобів формоутворення та характерних для них прийомів.

Тектоніка об'ємно-просторової форми одягу досягається за рахунок гармонійного співвідношення показників: функція, структура, матеріал, конструкція та форма виробу [1]. Основні елементи, які характеризують форму одягу: геометричний вид, матеріал, структура, конструкція, пропорції, пластика, колір, фактура, а також величина та масивність. За умови дотримання законів композиції, форму можна скласти з будь-яких структурних елементів. Дизайнерська думка найчастіше рухається, ґрунтуючись на властивостях вихідного матеріалу. Такі властивості, як колір, фактура, поверхнева щільність тощо, значно впливають на процес проектування. Досвід впливових брендів на міжнародному модному ринку одягу показує, що проектування нових форм і конструктивно-технологічних рішень починається з врахування властивостей матеріалів для створення нових дизайнерських рішень. Тобто, сучасний процес дизайну здійснюється на принципах тектоніки.

Зауважимо, що важливе значення в процесі формоутворення одягу має розпізнавання структури форми костюму, оскільки це дозволяє виявляти і фіксувати зміни в моді за основними ознаками. При зміні модних напрямів виникає нова силуетна форма. При проектуванні виробів складних об'ємно-просторових форм виникають складнощі з застосуванням конструктивних і технологічних елементів – розробка ескізу з правильним опрацюванням складних елементів, пошук опорних точок поверхні виробу й об'ємного елемента, розгортка самого об'ємного елемента (при найбільш складних формах).

Потрібно зробити акцент на важливості пропорційного зображення дизайнером одягу ескізу нової моделі, особливо, складної об'ємно-

просторової форми, для більш точного втілення дизайнерського задуму конструктором одягу та іншими фахівцями, які працюватимуть над розробкою моделі. У разі недотримання законів пропорційності, ще на етапі конструювання та моделювання виробу, виникають складності сприйняття конструктором-модельєром бажаного модельного рішення, що впливає на зміни зовнішнього вигляду моделі відносно початкового задуму дизайнера.

Одним з напрямів розвитку моди останніх років можна виділити скульптурність форми, створення неповторних об'ємів у одязі, коли тіло людини виступає лише основою для швейного виробу складної об'ємно-просторової форми. На перший план виходить цінність конструктивних рішень, здатних втілити ідеї автора та передати необхідну форму, чіткість ліній, складні просторові елементи, незвичний крій.

На допомогу вирішенню цих завдань повинно стати 3D дизайн-проектування одягу. Більшість систем автоматизованого проектування одягу, в яких виконується віртуальна примірка виробу або в яких він проектується безпосередньо на 3D манекені, дозволяють не тільки оцінити якість посадки виробу на фігурі, але й побачити «карту напруження», яка показує силу тиску одягу на фігуру (манекен) у зазначеній точці. Створення методу проектування конструктивних розгорток об'ємно-просторових форм з урахуванням закономірностей формоутворення одягу, для реалізації в сучасних програмах при створенні нових моделей, є однією з основних проблем розробки виробів високого рівня якості, адекватних первісному художньому задуму [3].

Визначено, що процес дизайн-проектування одягу містить інтуїтивний композиційний пошук і логічне формоутворення, яке спирається на загальні закономірності цілісної будови форми та на принципи гармонії зв'язків її елементів. Урахування властивостей матерів та використання принципів тектонічного формоутворення швейних виробів дає можливість підвищити рівень їх якості.

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

ЛІТЕРАТУРА

1. Пашкевич К.Л. *Проектування тектонічних форм одягу з урахуванням властивостей тканин: монографія*. Київ: ПП «НВЦ «Профі», 2015. 364 с.
2. Кісіль М.В. *Розробка форми одягу заданої структури композиційно-конструктивними засобами формоутворення*. Харків : Вісник ХДАДМ, 2010. С. 39–41.
3. Костогриз Ю., Пашкевич К.Л. *Тектонічне формоутворення одягу складних об'ємно-просторових форм. Актуальні проблеми сучасного дизайну : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції : у 2-х т. Київ : КНУТД, 2018. Т. 1. С. 368–370.*

*Вадим Химченко
(Полтава, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ПИЛОМАТЕРІАЛІВ У ДЕРЕВООБРОБЦІ

Заготовки з деревини хвойних та листяних порід використовують для виготовлення деталей у будівництві, меблевому виробництві, виробництві паркету та інших видах деревообробних виробництв. Особливу групу з підвищеними вимогами до якості сировини та точності виготовлення складають заготовки для виготовлення музичних інструментів, деталей лиж та авіаційних деталей.

За видом та ступенем обробітку заготовки поділяють на групи:

- пиляні – виготовлені шляхом повздовжнього та поперечного розпилювання деревини;
- клеєні – виготовлені з більш дрібних заготовок шляхом зрощування (склеювання) по товщині, ширині та довжині;
- калібровані – висушені до певного рівня вологості та оброблені з певною точністю до заданих розмірів.

У залежності від товщини заготовки виготовляють: тонкі, з товщиною менше 32 мм та рівною їй; товсті, при товщині більше 32 мм.

Дошковими називають заготовки хвойних порід, які при товщині від 16

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти»*